

26A:10

Uttag av högre våningsyteavgift vid tillbyggnad än vid nybyggnad har inte godtagits.

Makarna R. ägde en fastighet. Den ligger inom verksamhetsområdet för Sigtuna kommuns allmänna va-anläggning och är sedan 1950-talet ansluten till dennas ren- och spillvattenät. Fastigheten var tidigare bebyggd med ett mindre boningshus som rymde en våningsyta om 69 m². År 1990 revs detta hus och ersattes med ett nytt på 179 m². För den utökade våningsytan 110 m², med avdrag av 30 m², debiterades makarna R. tilläggsavgift för vatten och avlopp med totalt 21 334 kronor. Beloppet inkluderade avgift för lokalt ledningsnät och för huvudanläggningar med vardera 80 m² à 80 kronor. Till detta kom indexuppräkning med 35 procent och slutligen moms med 23,46 procent. Debiteringen överensstämde med den vid tillfället gällande va-taxan. Makarna R. betalade tilläggsavgiften. – Vid nyanslutning av fastighet utgår enligt taxan för såväl lokalt ledningsnät som huvudanläggningar både grundavgift och våningsyteavgift. Sistnämnda avgift uttas dock bara med 30 kronor per m².

Makarna R. yrkade förpliktande för kommunen att betala tillbaka tilläggsavgiften 21 344 kronor. De anförde huvudsakligen: Kommunen har inte drabbats av några ytterligare kostnader med anledning av nybyggnationen. Och de själva har inte fått någon ökad nytta av kommunens anläggning än tidigare. I vart fall bör återbetalning ske av den meravgift som föranletts av att våningsyteavgiften enligt taxan är högre för tillkommande ytor än vid nyanslutning. Någonting annat kan inte förenas med kravet på skälighet och rättvisa i avgiftsfördelningen.

Kommunen bestred bifall till sökandenas talan men vitsordade kapitalbeloppet och räntan i och för sig. Kommunen anförde: Den utökade våningsytan innebär att fastighetsägaren anses få större nytta av den allmänna va-anläggningen. De skäl som motiverar skillnaden i avgiftsuttag per kvadratmeter vid tillbyggnad och vid nybyggelse är i huvudsak följande. Administrationsavgiften för va-debiteringen blir totalt sett högre vid tillbyggnad än om den totala ytan byggts vid ett och samma tillfälle. Ärendet handläggs vid två separata tillfällen. För ett antal år sedan infördes bestämmelsen att tilläggsavgift endast skall debiteras vid tillbyggnad som överstiger 30 m². Den praktiska hanteringen och även kontrollmöjligheten medverkade till denna bestämmelse. Avgift debiteras

således endast för den yta som överstiger 30 m². I samband med nybebyggelse uttas en skälenhetsavgift vilken inte utgår vid tillbyggnad.

Va-nämnden yttrade:

Enligt lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar är huvudman för sådan anläggning berättigad att genom avgift från ägare av fastigheter som brukar anläggningen bereda sig täckning för verksamhetens nödvändiga kostnader. Avgiftsskyldigheten skall enligt 26 § samma lag fördelas mellan fastigheterna efter skälig och rättvis grund. Innebörden av denna bestämmelse är bl.a. att kostnaderna för anläggningen i dess helhet som regel skall fördelas på de skilda fastigheterna i förhållande till dessas större eller mindre nytta av anläggningen med bortseende från huvudmannens kostnader för anslutning av varje särskild fastighet och för olika delar av anläggningen. Under vissa förutsättningar kan dock komma ifråga att beakta även huvudmannens individuella kostnader för en fastighets va-för-sörjning.

Enligt Sigtuna kommuns va-taxa uttas anläggningsavgift för såväl lokalt ledningsnät som huvudanläggningar med, när avgiftsskyldighet första gången uppkommer för bostadsfastighet, en grundavgift och därutöver en avgift per kvadratmeter våningsyta. Avgiftsfördelningen mellan fastigheterna sker således under hänsynstagande bl.a. till omfattningen av den bebyggelse som förekommer på varje fastighet. Att bestämma anläggningsavgift efter sådan grund har i rättstillämpningen allmänt godtagits såsom förenligt med principen av avgiftsfördelning efter nytta. I konsekvens med denna fördelningsprincip föreskriver taxan tilläggsavgifter för det fall att nyttan i taxans mening ökar genom att bebyggelsen utökas, och detta alldeles oberoende av om nytillkomna våningsytor är försedda med va-utrustning eller ej och om utökningen föranlett särskild va-kostnad för kommunen eller ej. Och som torde ha framgått av det tidigare sagda är taxans föreskrifter i detta hänseende inte oförenliga med de i va-lagen meddelade avgiftsreglerna.

Makarna R. kan följaktligen inte undgå skyldighet att erlagga tilläggsavgift för den nytillkomna våningsytan.

Däremot har i målet inte förebragts vare sig nyttskäl eller bärande kostnadsskäl som skulle kunna motivera varför våningsyteavgiften skall vara större vid tillbyggnad än nybyggnad. Denna skillnad synes inte vara förenlig med principen om en skälig och rättvis avgiftsfördelning. Va-nämnden finner därför inte kommunen i det här fallet vara berättigad till högre tilläggsavgift än som svarar mot den våningsyteavgift för den nytillkomna våningsytan som enligt taxan

skulle ha utgått vid nyanslutning av fastigheten, dvs. 2 x 110 m² à 30 kronor jämte indexuppräknning med 35 procent och moms med 23,46 procent eller sammanlagt 11 000 kronor.

Kommunen skall alltså förpliktas betala tillbaka för mycket uttagen tilläggsavgift med 10 334 kronor jämte avkastningsränta.

Med ogillande av sökandenas talan i övrigt förpliktades kommunen att till dem utge 10 334 kronor jämte ränta.

Beslut: 1991-11-22, BVa 60

Mål nr: Va 59/91